

12
IOH. THEOPHILVS SEGERVS

H. T. PROCANCELLARIVS

SVMMOS IVRIS PRVDENTIAE HONORES

VIRO DOCTISSIMO

ANDREAE THEOPHILO
HARTMANNO

BVDISSALVSATO

A. D. VIII. SEPTEMBR. AN. CIDCCCCLXXXVIII

SOLENNITER TRIBVENDOS

INDICIT

*Subsidium caritativum Imperatori praebendum Equites
Imperii immediatos a seruitio feudali suis dominis prae-
stando, nisi alia maior causa accedat, non libera-
re ostenditur.*

Insidet multorum animis vetus error, militiae munus ali-
as ve praestationes beneficiariis lege clientelari impo-
sitas operari immunitatem ab vltro tributis. Etiam MA-
SCOVIVS meus, vir limati iudicii accuratae quae doctri-
nae, non dubitavit in *principiis iuris feudalis* scribere, a
collectis regulariter immunem esse vasallum propter ipsa,
quae praestare debeat, seruitia. cap. XI. §. XXXIII. Quae
opinio, dici non potest, quam altas in hominibus nostris
radices egerit, et quot quantas que lites in Germaniae re-
gionibus passim perpererit. Itaque fuere, qui iumento-
rum etiam ad belli alios ve vsus oblationem feudo paraueredi,
quod eleganti vocabulo *caballinum* V. Cl. PVITTMANNVS
noster appellat, plenam a ceteris tributis libertatem para-
re contenderent. Contra quos in Saxonia saepe rescrip-
tum, v. g. ad receptatores in circulo Electorali d. xxv.
Maii 30. CIOCLXXXIII. et quorum sententiam a IOH. PETRO

IV

LVDOVICO in *ephemerid. Halens (gelehrten Anzeigen* T. I. p. 829. et apud IENICHEN *thes. iur. feud.* Tom. II. p. 919. defensam, validissimis argumentis fregit is ipse, quem laudavi, PVITTMANNVS sing. diatriba *de feudo caballino..* Simili ratione Ordo noster, cum de conditione feudi dubitaretur, cui necessitas vehiculi vel plaustrum ad exercitum adducendi (*Heerwagen, Heerfabricswagendienst*) imposita, ea lege nobilitatem praedii atque ab oneribus communibus excusationem haud obtineri respondit mense Octobri an. MDCCCLXXVI.

Sed in eo quidem prudentiores consentiunt, ignobilium feudorum immunitatem generali iure non approbari: Verum id maxime vrgent, caualcatam aut scutagium, nempe equestrem militiam, iuris publici necessitate vasallum ab ordinariis tributis atque oneribus immunem reddere. Quod uti cum plerarumque regionum Germanicarum moribus et legibus scriptis conuenit, ita certum ac perpetuum esse existimant, ut tributa fundis nobilibus extra ordinem forte imposita pro adaeratione seruitiorum equestrium sint, atque ab horum vera praestatione vasallum omnino excusent. Hoc colore vsa est immediata Nobilitas inter alias rationes firmiores forte validioresque, quibus ea, cum in bello imperii equites Franconiae et Sueviae, qui feuda ab Episcopo Herbipolitano et Duce Vuirtembergiae habent, his dominis suis seruitium denegarent, propter ea, quod Imperatori, tanquam supremo domino, subsidium caritativum loco seruitiorum praeberent, ut in possessorio iudicio apud Consilium aulicum pro ipsa pronunciaretur, obtinuit cf. acta quaedam huc spectantia in LVNIG. *corp. iur. feud.* Tom. I. p. 1259. et 1591. et in Arch. Imp. Tom. XII. 1. 71 p. 135. et. n. 391. p. 603 nec non in BVRGERMEISTERI *Cod. Equ. Dipl.* Tom. I. P. III. p. 442. et

Tom.

Tom. II. P. IV. Operae pretium fuerit, de iure huius assertionis non nulla differere. Habet enim hæc disceptatio deliberationem difficilem atque ancipitem, eo minorem autem inuidiam, quo magis ipse Imperator Augustus non ea sola ratione, sed maioribus et grauioribus causis ad tuendam in illo iudicio Nobilitatem motus esse videtur.

At fallor, nisi ista ratio, quam debilitare conamur, duobus potissimum monumentis pendet. Primum enim, vtrum pecuniaria illa subsidia, quae in bello imperii ab equitibus exiguntur, reapse seruitiorum militarium loco sint, quaeri oportet: deinde an profectio ad exercitum supremi Principis vasallos ab inferioris domini militia omnino excuset? Quorum ego alterum illud negare, alterum haud affirmare, nisi cum cautionibus quibusdam, sustineo. Nam vt ab origine et causa subsidii caritatiui a nobilitate praebendi exordiar, de quo, ne alios bene multos scriptores commemorem, extat diatriba singularis (*gründliche Beschaffenheit der Reichs-Ritterschaft Kaiserlichen Caritativ-Subsidien, Ritterbusen und Diensten*) in *BYRGERMEISTERI Thes. iuris equestris*. T. I. p. 773. et *BERNHARDI LVDOVICI MOLLENBECCI de Subsidio caritativo liberorum et immediatorum imperii nobilium* nec non *IOH. DAVID. KOELERI de ortu et progressu subsidii caritativi Imperatori ab ordine equestri praestitis* disputatio, tametsi antiquam liberorum et nobilitum praediorum immunitatem ab omni censu atque onere non ignoro, et initio pecuniam partem ve fructuum duntaxat pro munere militiae redimendo, id est, a clientibus loco seruitii postulatam solulatamque esse inter omnes constat, quis tamen hodie illam, quam equites immediati urgente necessitate publica Imperatori conferunt, magis, quam collationes Procerum, pro iusta adaequatione seruitiorum feudaliū habeat? Quemadmodum enim haec, docente MASCO-

vio l. l. cap. XI. §. XXVI. non tantum ex feudali obligatione fluunt, sed decernuntur in comitiis, neque tantum a vasallis imperii, sed omnibus in genere Statibus fiunt: ita non tantum cum iis, qui feuda nulli ciuili, praeterquam Imperatoris, potestati obnoxia ab Imperio, neque ab alio Principe tenent, sed cum omnibus in vniuersum equitibus immediatis de pecunia ad communes ac magnas imperii necessitates eroganda conueniri solet. Haud alia mente Maximilianus I. quem nouae petitionis auctorem comperimus, decretum in comitiis communem denarium ab equestri etiam ordine postulauit. Ne quid enim de rebus post conuentum Vuormatiensem ab anno seculi sexti decimi LXXXV. actis commemorem, quas enarrauerunt DATTIVS de pace publica p. III. c. VI. et VII. et KOEHLERVS l. I. §. v., nihil ob vltra tributa pro patriae defensione praestanda de militari seruitio remitti debuisse, dilucide ostendunt verba legis in comitiis ann. MDLXXII. conditae §. XXVII. *Nachdem uns und dem H. Reich merckliche Sachen und die Beschwörung, wie gemeldt, itzo fürstehen, und damit die Ritterschaft zu Erlangung und Erhaltung des Roemischen Reichs und seiner Ehren und Vwürden ohne Zweifel ihre Treue und Hülf mit ihrem Blutvergießen und sonst stattlich mitgetheilet und gethan haben, so setzen wir und die Stände des Reichs in keinen Zweifel, die Ritterschaft werde sich zu Vollziehung angeetzter des Reichs nothdürftigen Sachen auch gutwilliglich erzeigen und ihre Vnterthanen oder Hinterfassen in dieselben vorgehenden Anschlag auch ziehen, denselben einbringen, und sich selbst damit, so Noth seyn wird, befolgen.* Vnde noua quidem stipendiorum ratio, quae velut cum ipso Maximiliani I. consilio habendi perpetui et stipendiarum militis coniuncta vsum communis denarii et postularum collationum maxime commendauit, non vero etiam remissio

remissio equestrum militiarum intelligitur. Fortunatiores etiam preces Caroli V. quibus an. **CIOIOXXVIII.** et **XXXII.** peruenit, quod auus frustra tentauerat, vt subsidia pecuniaria primum ab equestri ordine soluerentur, nihil de redimenda militia continent. Quin tam copiis submissis, inter quas ipsi etiam nobiles pugnauerunt, quam data pecunia latum esse auxilium, docet gratiarum actio Ferdinandi Regis, Oeniponti eodem anno **XXXII.** d. **XXII.** Nov. scripta, apud *Burgermeister. Cod. diplom. Equestr. p. II. T. I. p. 409. et Koelerum l. I. in dodecade document. n. V.* Nec noua ordinis subsidia, ad exemplum Procerum in comitiis Spirensibus anno eiusdem seculi **XLII.** conuenientium, sed aliae grauiore que rationes Caesarem mouerunt, vt in iisdem comitiis R. I. §. **XXXII.** decerneretur: *So soll nicht desto weniger St. Georgi Fahne in diesem Zug aus bewegenden Ursachen angestellet und in Ruhe bleiben, allerley Unordnung zu verhindern.* Nempe initio discordia Sueuici atque Franconici equitis, deinde matata belli gerendi atque exercitus instruendi ratio vsus que perpetui militis ad meliorem disciplinae ac publicae tranquillitatis custodiam, non vero ista pecuniae subsidiariae persolutio equestris ordinis militias veteri lege debitas in desuetudinem egit. Itaque prudentissime monet **KOHLERVS** stipendium caritatum eius ordinis multum differre ab heribanno vel hostenditiis, quibus militaria beneficia redempta. Haec redemptio pro iure vel imperii vel directi dominij exacta ab immorigeris atque inuitis, qui vocati ad exercitum non venissent, cum caritatiua subsidia blandis verbis rogata sint, hodieque ab Imperatoribus magis prece, quam imperio postulentur. Quanquam igitur non negamus, inde a duobus seculis saepe esse illud subsidium pro seruitio mili-

militari rogatum, hoc tamen non hanc etiam vim habet, ut hostendiciarum, quas diximus, loco ponatur. Quam sententiam cum aliis fouet BVRGERMEISTERVS *Thef. iur. equester.* p. I. p. 38. et 39. Sane Imperator Matthias ex decreto in comitiis Ratisbonensibus an. *CICIDCXIII.* §. III. d. I. Octobris eiusdem anni nobilitati immediatae rescripsit: *Dass sie sich also gefasst und in solcher Bereitschaft halten, dass man Ihrer Majestät auf Dero gnädiges Erfordern und Begehren mit dem Leib, auch jetzt alsobald nach erheischender gegenwärtiger Noth und Eil mit einer freywillig mitleidentlich und wohl ergüblichen eilenden Geldhülff beyspringen und zur Hand geben möge.* v. BVRGERMEISTERI *Cod. dipl. equestr.* tom. II. p. IV. n. 4. p. 1226. Qua lege cum et militiae munus et pecuniam pro calamitate temporum necessariam sibi deberi contenderit, se nolle alterum pro altero solui satis demonstrat. Quam ob rem cum Ordo equestris Maximiliani I. aetate nouum onus constantissime recusaret, data etiam, ut faciliorem sese praeberet, subditos in contributionem vocandi facultas, ad eundem fere modum, quo Statibus concessum fuerat collectarum imperialium partem a suis exigere, vsque dum in hos omne onus deuoluerent, quod immediatae nobilitati non licet. Atque impetrantur ab Imperatore litterae, quibus de caetero nobilium libertati atque immunitati, ne praedia ipsorum tributaria censeantur, cauetur. Quae omnia militarium seruitiorum atque huius subsidii diuersissimas rationes manifestant. Itaque quod KOELER. de origine et incrementis iurium et priuilegiarum nobilitatis Meclenburgicae, §. xv. p. 29. STRVBEN. hor. subs. p. II. diff. IX. §. 13. et vir per illustris PVITTERVS Deductionum et Resp. Tom. I. n. LXVIII. p. 563. statuunt, non ob feudale

dale seruitium, sed pro veteri Germanorum libertate, qua Francorum, Romanorumque discrimen et in ciuibus et in fundis agnitum esse optime BOLQVETVS in iure publico Gallicano ostendit, equestria praedia etiamnum habere ab ordinariis collectis immunia, in hoc etiam subsidiorum a nobilitate immediata praestandorum exemplo quasi inuersa ratione cognoscitur, cum ea non seruitiorum feudaliu loco, nec coacte pendantur, sed amore Imperatoris et patriae pro indole obligationis ciuilibis sponte soluantur. Non vero moramur IOH. PETRVM LVDOVICVM (ad A. B. tit. XVIII §. I. p. 1023. 1029. et seqq.) originem caritatiui subsidii clandestinae transactioni cum Imperatore tribuentis, qua Nobiles imperii nefario modo militaribus seruitiis Imperatori atque imperio debitis se subtraxerint. Eius enim nubeculas satis dispulit laudatus KOELERVS l. I. §. XVI. Sed parum abest, quin cordatiorem iure consultum IOH. IACOB. MOSERVM, at quanti et quam dulcis nominis virum! inconstantiae arguamus, qui, cum in libro de Regni Germanici Statibus, Equitibus caeteris que membris immediatis: (*Von den deutschen Reichsständen, der Reichs-Ritterschaft und den übrigen unmittelbaren Reichsgliedern.*) lib. III. cap. I. §. 117. iura tum vniuersi imperii, tum circuloꝝ, quorum interest, aduersus immediatae nobilitatis exemptionem ab onere militiae fortissime tueatur, atque eam ipsis soluto subsidio caritatiuo non magis, atque Statibus collectarum praestatione, parari asserat, nihilo minus §. 104. scribit: *Wenn also von der Reichs-Ritterschaft Geld gegeben wird, so cessiren ihre ehemalige persönliche Ritterdienste, wie auch deren surrogatum, die Stellung einiger geworbener Mannschaft; tametsi meliora edoctus ipse profitetur: Doch hat dieselbe auch seit der Zeit, da die Geld-caritatiu-subsidien angefangen haben, zuweilen Geld*

und Mannschaft zugleich, oder auch Mannschaft allein liefern müssen, eiusque rei pluscula ex decimi sexti ac superioris seculi historiis affert exempla. Verum ille in hoc loco magis factorum frequentiam, in caeteris, vbi munera militiae Nobilibus non remittenda esse contendit, ipsam iuris publici normam rationisque similitudinem respexisse videtur.

Quod si igitur pecuniaria Nobilitatis immediatae subsidia hostenditiae non sunt, nec domini directi, sed imperii civilis iure postulantur, consequens est, vt equites iis praestitis citra singularem conventionem a seruitio feudali non liberentur. Faciamus vero, hoc subsidio militaria equitum seruitia aestimari et militiae Imperialis liberationem redimi, quam siue civili, siue beneficiario iure, prout feuda vel immediate ab Imperio vel ab aliis dominis habent, caeteroquin sequi deberent, sane haec vacatio aliis illis dominis magis profutura, quam obfutura videtur. Duorum dominorum vassallus regulariter vtrique, et illi quidem, qui prior euocauit, ipse seruire debet, alteri per vicarium, aut solutis loco seruitiorum hostenditiis. cf. VETVS AVCTOR *de beneficiis*. §. 110. *const. de expeditione Romana cum notulis* GEBAVERI p. 256. Hic antiquissimus vsus feudorum naturali iuri quam maxime conuenit. Sed saepe a vassallis audita est excusatio, se domino iam seruire superiori, qua inprimis vsi sunt in bello imperii equites, qui feuda ab alio Domino habent. v. MASCOV. l. l. cap. xi. §. xxxii. Igitur de altero causae nostrae momento breuiter agendum est. Habet autem exceptio, nisi domino iam superiori seruiam, vnice hunc verum intellectum vsu que, vt subvassallus pro domino intermedio in superioris militiam missus (u. *Feud. LV. §. 1. Ius feud. Alemann. cap. LXXXVII. §. III. et IV.*) possit

possit absentiam suam a subdomini cum inter ea iterum euocantis exercitu excusare. Ecquis vero affirmare ausit, equites immediatos, qui feuda tenent ab alio domino, omnes esse subuassallos imperii, nec inconsulto Imperatore feuda illorum in allodium transmutari posse. Si qui inter eos sunt, quorum domini de ipsorum praediis ab Imperatore inuestiantur, consentio, feudale seruitium, quod vel militando vel redimendo praestant imperio, subdominis ipsos iterum euocantibus recte opponi, ne vassallus duplici onere grauetur. Igitur subsidii caritatiui causae et conditiones diligenter respiciendae sunt, ne pro seruitio feudali solutum videatur, quod equites praebuerunt ex alia causa, atque inprimis probe expendendum, an praestito accepto que subsidio Imperator seruitium militare, item in quod tempus illud remisit. In quo pacto non negligenda sunt iura subdominorum, quibus etiam ipsis, non subuassallis regulariter indicuntur seruitia, (vid. perillustri BOEHMER. *princip. iur. feud.* lib. 1. sect. 11. cap. 11. §. 235. not. a.) sed merito subuassalli illorum consensum requirunt, ne quid cum ipsorum damno sine iuris necessitate actum dicatur, hodie inprimis, quo saepiuscule Imperatores non minus in pace, quam in bello, immediatae nobilitatis subsidium rogant. Quod si iusta ad imperialem exercitum euocandi causa affuit, et accepto subsidio militandi necessitatem Imperator remisit, hodiernae militiae munera vtrum ex feudali, an ciuili obligatione fluant, frustra disputatur, cum vtraque et ciuili et beneficiario iure debeantur. v. BOEHMER. l. 1. lib. 11. sect. 1. cap. 11. §. 471. not. a.

Quorum vero equestrium praediorum supremum dominium penes Imperatorem atque imperium non est, horum possessores non alio iure aduersus dominos feudi ser-

vitia poscentes tuebitur Imperator, nisi quo in vniuersum prouidet, ne bella legibus interdicta gerantur, ne ab vsu vllius potestatis vel iuris ciuibus imperii siue mediatis, siue immediatis, fiat iniuria, ne quid grauioris oneris, quod vassalli, forte ob ipsa caritativa subsidia nuper in necessitate rei publicae exsoluta ferre non possint, ipsis contrarius et fas, aut cum damno communis patriae imponatur, quae causae omnes et singulae probe expendi, et tum ex iuris feudalis regulis, tum ex domini publicae que rei necessitatibus aestimari, in vniuersum autem curiarum feudali iura, ad quas proxime hoc iudicium spectat, haud imminui debent.

Ex his liquet, pecuniaria nobilitatis immediatae subsidia Imperatori praebenda nec omnes equites a feudali seruitio praediorum suorum Dominis praestanda liberare, nec semper. Qui sensus etiam Aulici Augustorum Consilii fuit. Nam querentibus vassallis Episcopi Herbipolitani de euocatione ad exercitum domini, quo tempore Imperatori soluendum erat subsidium, non omnino haec postulatio Pontificis improbata, sed missio militum clientelarium imperata nouorum que seruitiorum exactio interdicta est propter ea, quod causa necessitatis cessaret. Diserte Nobilium exceptio, *dass anierzo in mebrgedachtem Fraenkischen Crayss eines jeden Stands, und also auch des Stifts Wuürzburg Securitaet nicht mehr auf desselben absonderliche Verfassung ankomme, sondern auf gemeinsamer Zusammensetzung nach den Matricularanschlaegen beruhe*, in rescripto Caesareo die XIII. Maii an. MDCLXXXIX. emissio, tanquam causa dehortationis: *als ermahnen Vuir Dieselbe hiermit gnaedigst, Sie wolle Klaegere bey den von ihnen angeführten Vmstaenden mit den Rüterdiensten nicht beschweren*, commemoratur ap. LVNIG. Corp. iur. feud. Tom. I. p. 1259.

p. 1259. Quae vero apud eundem LVNIG I. laud. p. 1262. an. CIOCLXXXI. rescripta sunt Vuirtembergico, vtique Inculentam subsidii caritatiui, ob quod equites feudalibus seruitiis grauari non debeant, sed supremi etiam feudorum dominii, quod Caesar sibi atque imperio tribuit, mentionem habent: ne quid de maiori illorum clientum conatu plenae ab omni militia subdominorum immunitatis asserendae, et sententia rescripti Caesarei anno huius saeculi xxxv. d. xxx. Sept. ad Vuirtembergiae ducem emisso in medium afferam. Quod quidem, et quae in comitiis de generali norma iurium atque obligationum immediatae nobilitatis hoc saeculo acta annoque LIII. d. XIII. Iul. ab Ordinibus consulta ac d. IV. Aug. ab Imperatore confirmata, velut etiam ea, quae deinde a Vuirtembergico cum parte ordinis equestris anno LXIX. et LXX. transacta sunt, legi possunt apud MOSERVM I. I. §. 131. et 155. atque in miscellis de rebus equitum immediatorum P. I. p. 31. (*vermischten Nachrichten von Reichsritterschaftlichen Sachen*). Haec enim omnia recensere nec temporis nec instituti ratio patitur. Quapropter etiam ipsius MOSERI sententiam, de reliquiis seruitiorum feudalium omnino perperam statuentis, ideoque, cum iam aliis locis eandem mentem aperuisset, a BOEHMERO I. I. lib. I. sect. I. cap. II. p. 47. I. not. a. haud iniuria reprehensi notare omitto.

Sat enim multa, si sat bene, praefati sumus indicandis solemnibus, quibus

VIR DOCTISSIMVS

ANDREAS THEOPHILVS HARTMANNVS

Budissa Lusatus

iuris vtriusque doctor creabitur. Is quibus parentibus ortus, quorum virorum disciplina et magisterio vsus tam

B 3

feli-

felices in omni doctrina progressus fecerit, vt non leuem et vulgarem, sed multam atque accuratam eruditionem liberalissima que optimarum artium studia cum insigni morum probitate humanitate que nobis probauerit, ex iis, quae de vita sua ad me scripsit, cognoscite.

Natus, inquit, sum Budissae anno huius saeculi LII. patre *Iohanne Gottlob*, restiario, matre *Iohanna Dorothea Bleischie*, quibus saluis adhuc fruor et vt diuissime fruam, numen diuinum adoro. Horum cura atque diligentia factum est, vt prima et religionis et litterarum elementa ex scholis optimorum praeceptorum priuatis haurirem, donec annum agens decimum quartum Budissensis Gymnasii disciplinae tradebar, vbi me initio *Helcius* atque *Gesselius* post fata etiam mihi carissimi, deinde *Rostius*, *Coberus*, *Faber* atque *Demuthius*, quos Deus omnes sospitet, augeat atque conferuet! summa fide, pari industria litteras docuere atque virtutem. Adiuuit liberalissime studia mea tum Budissensia, tum Lipsica beneficiis, imprimis Mattigiano, Senatus vrbs meae Amplissimus, cuius insignem liberalitatem ex animo pio ac gratissimo nulla vnquam ventustas delebit. Anno LXXI. Lipsiam veni, vbi *Plazio* Rectore Magnifico, qui nunc quoque academiam prudentissime regit, in ciuium accademicorum numerum relatus sum. Hic *Platerum* philosophiae, deinde medicinae forensis, *Borzium* matheos causa adii. *Ernestius* senior historiam catholicam, archaeologiam litterariam, et Romanas antiquitates me docuit, historiam Imp. R. G. *Boehmius*, Germanicas, antiquitates *Lehmannus*. Interfui quoque scholis philosophicis, rhetoricis, disputatoriis iis que, vbi graecos latinosque scriptores interpretabantur, *Ernestii* iunioris et *Reizii*, quorum vterque tot dulcissimis beneuolentiae documentis me sibi deuinxit, vt nunquam desinam eosdem et amare et venerari fautores. Praeter eos audiui *Sammetum* Institutiones, ius naturae, Romani iuris historiam et ius publicum vniuersale tradentem. *Schotzo* debeo encyclopaedian iuris, Digestorum doctrinam, ius Germanicum priuatum et ius Canonicum. *Hommelius* etiam iure Germanorum priuato, *Zollerus* iure Digestorum et ad formulam iudicariam, *Segerus* iure Canonico et publico Imp. R. G. *Puittmannus* arte leges

ges interpretandi me instruxerunt. *Vuollio* vsus sum ad Stru-
vii iurisperitiam Romano Germanicam, *Joh. Tob. Richtero*, cu-
ius etiam contubernio per biennium et patrocinio constanti perfrui
mihi contigit, processum iudicarium demonstrane, *Breuningio* de
actionibus exponente. Quorum praeceptorum collocatam in me ope-
ram gratissima mente perpetuo colam. Inter ea temporis *Antonio*
meo, iuris vtriusque doctore, *de dato diplomatum Regum et Impera-*
torum Germaniae in Philosophorum auditorio disputanti socius affui.
Ut haec literarum et sapientiae studia minus impedirentur, Se-
renissimus Patriae Pater, quem Deus omnibus bonis, quibus Prin-
cipum felicitas censetur, in publicam salutem abundare iubeat! be-
neficium ex genere eorum, quae per procuratorem Principis Mi-
serenssem dispensantur, munificentissime mihi contulit, cuius per
omnem vitam sanctissima et dulcissima erit apud animum meum
recordatio. Sic peracto triennio illustris I.ctorum Ordo dignum
me iudicavit, qui Notarius Caesareus crearetur et reliquis speci-
minibus defunctus causas in foro oraret. Quo facto commendatus ab
Ernestio iuniore, patrono multis nominibus mihi colendo, domui
Vlricianae, discessi Pfoertenam in Lusatae inferioris oppidum, opti-
mum optimorum parentum filiolum instituturus. Vbi quidem
tanta benivolentia tantoque favore et exceptus, et per qua-
driennium auctus sum augeorque adhuc, ut nec beneficio um
modum, nec sensum gratissimi animi assequi aut exprimere possitora-
tio. Inprimis in summa felicitatis meae parte colloco, quod
mihi contigit proficere ex doctrina atque institutione iuris pruden-
tiae vere pragmaticae eiusdem patroni, quem modo laudavi,
Ulrici mei, in Cancellaria Forsta Pfoertenensi Consilarii. Cui etiam
debeo summam indulgentiam illustrissimi atque celsissimi *Comitis de*
Bruhl, Dynastae Forsta Pfoertensis, rei tormentariae in regno
Polono supremi Praefecti, qui me munere honorifico exor-
navit. Nunc Lipsiam redii ad adipiscendos iuris scientiae honores.

Annuius honestae petitioni. Is vero non in primo tan-
tum examine, quo superato iuris vtriusque candidatus et
baccalaureus factus, sed in altero etiam rigorosiori talem
se praestitit, ut supremis in vtroque iure honoribus vnani-
mi

mi collegarum suffragio dignissimus iudicaretur. Itaque inaugurali recitationi *const. i. C. de fundo dotali* hor. ii. pomeridiana habendae dicta est dies Septembris vii; proxima, nempe Iouis., disputationi, praeside Summe Reuerendo atque Illustri ZOLLERO Ordinis nostri Seniore meritissimo, Patrono et collega honoratissimo, publice horis antemeridianis instituendae, quam *de culpa ab heredibus tutorum curatorumue tum ex facto tutoris, tum ex facto proprio conuentis praestanda* erudite conseripsit. Quo facto vir celeberrimus atque amplissimus IOSIAS LVDOVICVS ERNESTVS PVITTMANNVS, tit de v. s. et r. i. Professor ordinarius et Collegii nostri Assessor, cuius benevolentiam atque amicitiam plurimi facio, et cui clementissime constitutus Procancellarius Promotoris munus delegaui, Doctoris iurium dignitatem et priuilegia tam communia, quam Lipsiensibus doctoribus propria, si solam spem loci et suffragii in Ordine nostro obtinendi exceperis, ipsi meritissimo conferet. Quod ut rite et more maiorum fiat, sit que Candidato et nobis ea dies laetior et solennior, rogo RECTOREM ACADEMIAE MAGNIFICVM, ILLUSTRISSIMOS COMITES, VTRIVSQVE REI PVBLICAE PROCERES, GENEROSISSIMOS NOBILISSIMOS QVE COMMILITONES pro ea, qua par est, obseruantia et humanitate, velint exoptatissima sua praesentia dignitatis tribuendae splendorem augere atque hoc etiam nouo beneficio, quod memori gratoque animo venerabimur, nos et Candidatum nostrum ornare. P. P. Lipsiae d. v. Septembr. an. CICIOCCCLXXIIII

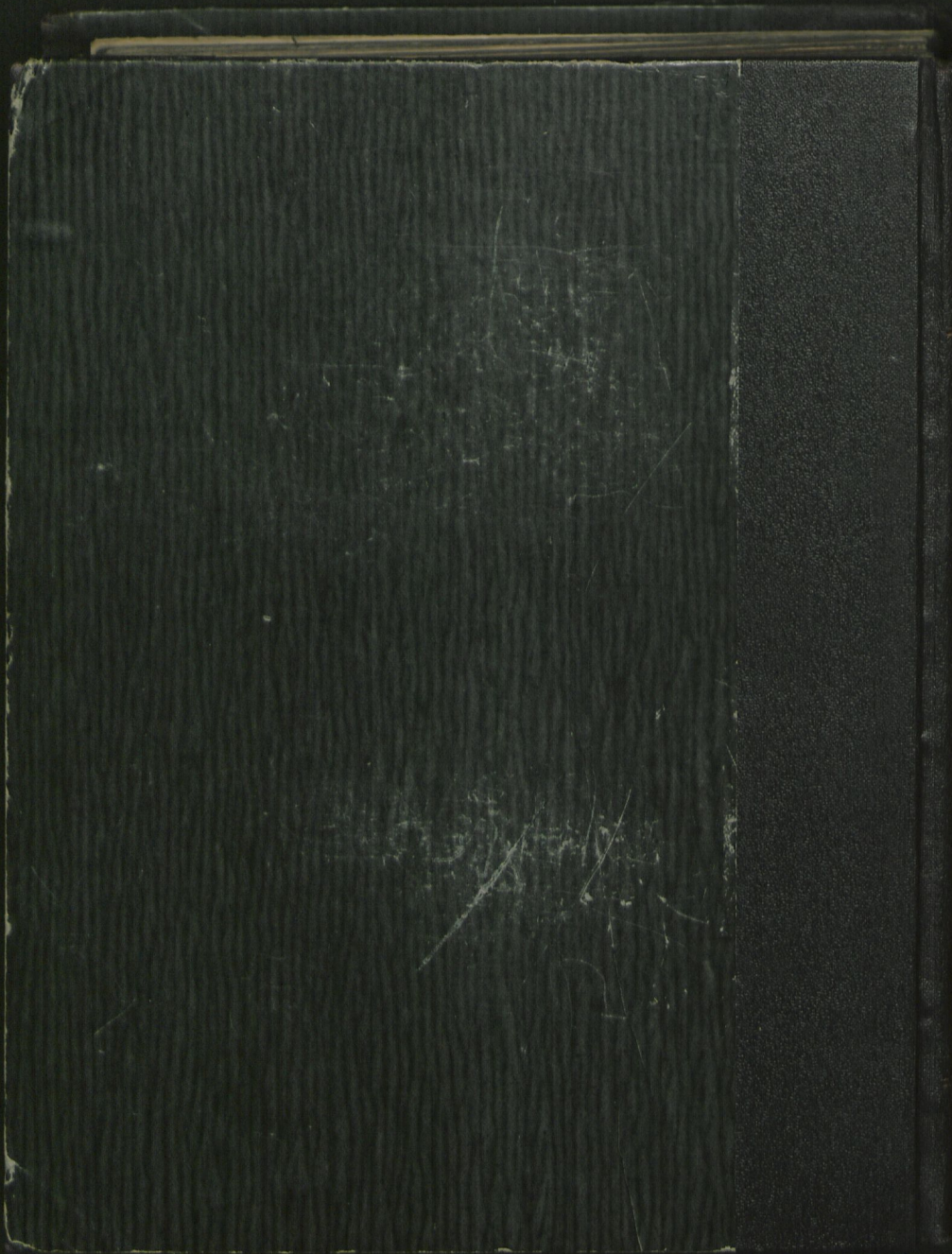
Leipzig, Diss., 1779 K-Z

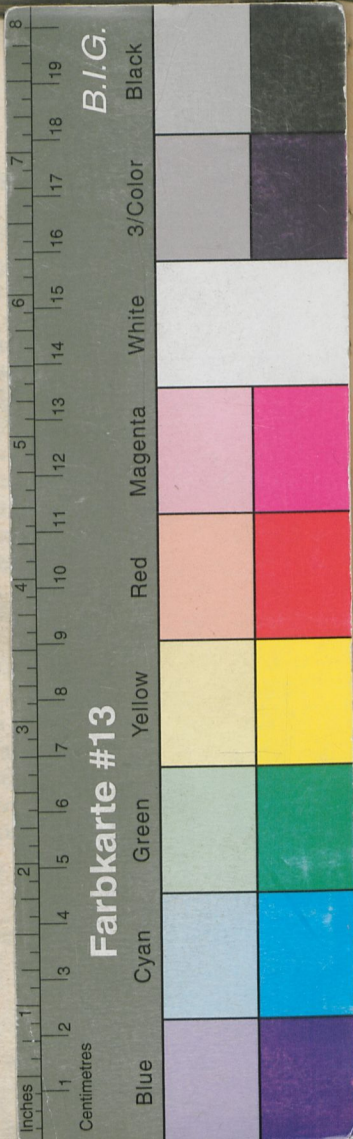
X 237 1913

ULB Halle
005 433 703

3

12

IOH. THEOPHILVS SEGERVS
H. T. PROCANCELLARIVS
SVM MOS IVRIS PRVDENTIAE HONORES
VIRO DOCTISSIMO
ANDREAE THEOPHILO
HARTMANNO
BVDISSALVSATO
A. D. VIII. SEPTEMBR. AN. CIOCCCLXXVIII
SOLENNITER TRIBVENDOS
INDICIT

